

Realiseer transfer

Kijkwijzer NVT

Gebruik deze kijkwijzer om je eigen onderwijspraktijk te analyseren of te verbeteren. Duid aan welke elementen je al toepast en waar je meer aandacht aan wil geven. Niet elk punt hoeft in één les aan bod te komen.

Observatie of actie

Transfer binnen de taaldomeinen (lezen, luisteren, spreken, schrijven)

- Ik ontwerp taaltaken waarin leerders strategieën uit het ene domein (bv. lezen of luisteren) toepassen in een ander (bv. schrijven of spreken).
- Ik maak expliciet hoe taalvaardigheden onderling samenhangen (bv. tekststructuren herkennen bij lezen en toepassen bij schrijven).
- Ik laat leerders nadaken over wat ze uit een eerdere taalactiviteit kunnen meenemen naar een nieuwe taak.
- Ik bied afwisseling tussen receptieve (lezen, luisteren) en productieve (spreken, schrijven) vaardigheden binnen één leerproces.

Transfer tussen talen

- Ik laat leerders actief verbanden leggen tussen het Nederlands en hun andere talen (bv. moedertaal of schooltalen).
- Ik gebruik vergelijkende activiteiten (contrasterende voorbeelden) om inzicht in taalsystemen te bevorderen.
- Ik bespreek overeenkomsten en verschillen in bv. tekststructuur, woordvorming, klankpatronen en betekenis.
- Ik erken meertaligheid als bron van kennis en stimuleer leerders om inzichten uit andere talen te benutten.

Transfer tussen leergebieden

- Ik kies thema's en teksten die inhoudelijk aansluiten bij andere vakken (vb. letterkunde, geschiedenis, biologie, kunst, maatschappijleer, ICT).
- Ik geef taaltaken waarin leerders vakinhoud verwerken of presenteren in het Nederlands.
- Ik werk samen met andere docenten om taal- en inhoudsdoelen op elkaar af te stemmen.
- Ik benadruk dat taal een middel is om kennis te verwerven en daarover te communiceren.

Transfer over leerjaren heen

- Ik bouw voort op wat leerders eerder geleerd hebben, zowel qua taal als inhoud.
- Ik activeer voorkennis bij nieuwe thema's en taken.
- Ik werk aan duurzame vaardigheden zoals tekstbegrip, strategiegebruik, reflectie.
- Ik help leerders de continuïteit van hun taalontwikkeling herkennen.
- Ik toon leerders hoe kennis zich opbouwt en verdiept door de jaren heen (cumulatief leren).

Transfer over leerjaren heen

- Ik ontwerp opdrachten die aansluiten bij de leefwereld van leerders en hun persoonlijke ervaringen.
- Ik stimuleer het gebruik van Nederlands buiten de klas (bv. via projecten, stages, media, sociale interactie).
- Ik laat leerders reflecteren op hoe zij de taal kunnen gebruiken in hun dagelijks leven.
- Ik moedig hen aan om kennis en taalvaardigheid toe te passen in nieuwe, authentieke situaties.